

фандрейзинговій діяльності. Власні надходження бібліотек від надання платних послуг щороку зростають і сягнули 225 тис. грн. Впроваджено десятки проектів із залучення позабюджетного фінансування, спрямованих на актуалізацію діяльності бібліотек та поліпшення бібліотечного обслуговування.

Важливість розвитку бібліотечної мережі в сучасних умовах підкреслює і схвалення у 2016 році Кабінетом Міністрів України Стратегії розвитку бібліотечної справи в Україні до 2025 року. Втім, існує ряд вагомих проблем, які суттєво гальмують процеси трансформації та подальшого розвитку бібліотек області: недооцінка ролі бібліотек у суспільних перетвореннях; відсутність стабільної системи фінансування закладів в обсягах, достатніх для ефективної діяльності; невідповідність темпів оновлення бібліотечних фондів сучасним потребам користувачів, в тому числі відсутність повноцінного комплектування новими періодичними та неперіодичними виданнями, електронними ресурсами, організації доступу до них і ще багато іншого.

Можливими шляхами вирішення цих проблем є такі: розробка та впровадження дієвого механізму систематичного поповнення й оновлення бібліотечних фондів з урахуванням потреб користувачів; розвиток системи міжбібліотечного абонементу й електронної доставки документів; забезпечення віртуального довідково-бібліотечного обслуговування населення, упровадження мережевих комп'ютерних технологій у роботу всіх бібліотек; забезпечення ефективного доступу до різноманітних інформаційних ресурсів, розробка і впровадження механізму надання бібліотеками доступу користувачам до електронних видань; створення єдиного універсального порталу як точки доступу до національних, освітніх, наукових, пізнавальних, галузевих бібліотечно-інформаційних проектів та інформаційних ресурсів бібліотек.

Казмірук Надія
Тернопільський національний
економічний університет

ЯК ВИЗНАЧИТИ ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИТРАЧАННЯ БЮДЖЕТНИХ КОШТІВ НА МЕДИКАМЕНТИ?

В сучасних умовах на фінансування охорони здоров'я органи місцевого самоврядування виділяють значні кошти. Зважаючи на це, актуальним питанням залишається те, наскільки ефективно

використовуються ці ресурси в контексті забезпечення потреб громадян в охороні здоров'я.

Згідно даних сайту Тернопільської міської ради, у 2015 році на охорону здоров'я з міського бюджету було виділено 184,3 млн. грн., що на 33,6 млн. грн., або на 22% більше, ніж було заплановано; у 2016 році – 186,2 млн. грн., що на 9 млн. грн., або на 5% більше запланованої суми. Планом 2017 рік на потреби охорони здоров'я передбачено спрямувати з міського бюджету 227,7 млн. грн. При цьому, на медикаменти з міського бюджету у 2015 році було виділено – 6,5 млн. грн.(3,5%), а в 2016 році – 12,2 млн. грн.(6,6%) (рис. 1).

Проаналізувати видатки міського бюджету на медикаменти на сайті Тернопільської міської ради майже неможливо, оскільки інформація подається лише за функціональною класифікацією видатків міського бюджету, а за економічною – тільки у формі інфографіки. Зважаючи на це, я звернулась до даних сайту Відділу охорони здоров'я та медичного забезпечення ТМР, який є розпорядником коштів на охорону здоров'я в м. Тернополі. Проте, і цей сайт подає лише загальні відомості про наявність медичних препаратів в лікувально-профілактичних закладах м. Тернополя без зазначення їхньої вартості.

Рис. 1. Видатки міського бюджету м. Тернополя на охорону здоров'я у 2015-2017 рр. *

**складено автором за даними [4; 5; 6;7]*

Дещо прояснити ситуацію вдалось, аналізуючи сайти лікувально-профілактичних закладів м. Тернополя. Із 8 лікувально-профілактичних закладів м. Тернополя, лише на сайтах чотирьох установ вдалось знайти інформацію про використання бюджетних коштів, в тому числі, на медикаменти (рис. 2.).

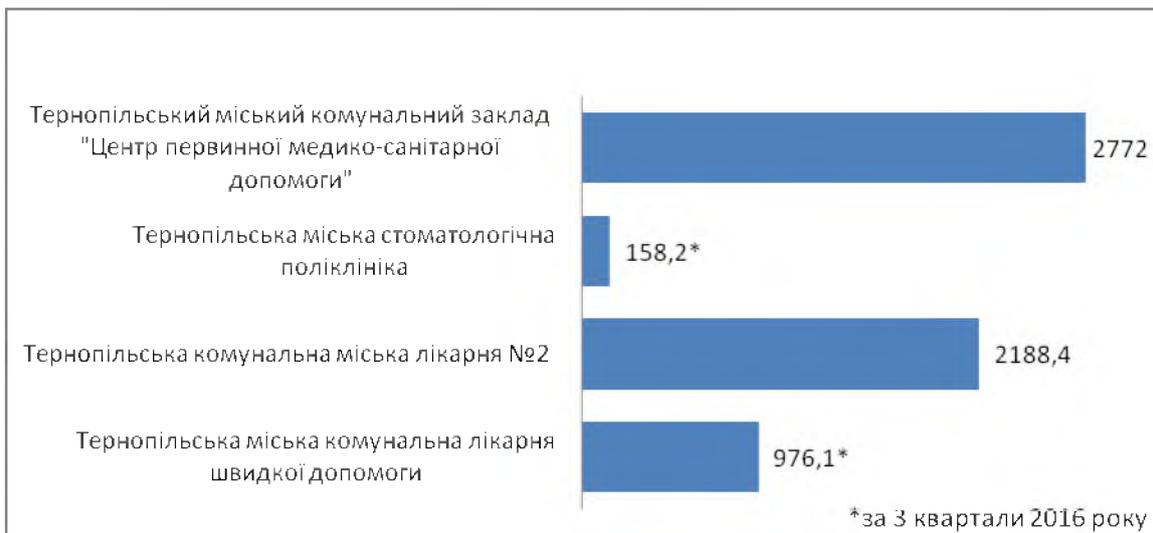

Рис. 2. Видатки на медикаменти та перев'язувальні матеріали у 4-х лікувально-профілактичних закладах м. Тернополя за 2016 рік.*

*складено автором за даними [2; 3; 8; 9]

Отже, за даними звітів про надходження та використання коштів загального фонду у 4-х лікувально-профілактичних закладах м. Тернополя, найбільше на медикаменти було спрямовано у Тернопільському міському комунальному закладі «Центр первинної медико-санітарної допомоги» – 2,77 млн. грн. Чи ефективно витрачались кошти в попередні роки, проаналізувати складно, оскільки на сайті відсутня інформація про закупівлі. Однак, на сторінці «ProZorro» (<https://prozorro.gov.ua/tender/search/?query=38645610>) було знайдено 48 випадків публічних закупівель, які здійснювались цим закладом у 2016-2017 рр. Таким чином, лікарняний заклад постійно здійснює закупівлю медикаментів (наприклад, відшкодування вартості безкоштовних рецептів), використовуючи допорогову процедуру закупівель (без проведення тендерів) і сума таких закупівель переважно 199 тис. грн. (як це дозволяє законодавство – до 200 тис. грн.). У всіх випадках договір укладався з Тернопільською обласною комунальною міжлікарняною аптекою №26. Наскільки ефективними є таке відшкодування вартості безкоштовних рецептів відповісти складно, однак можливо. З цією метою доцільно провести соціологічне опитування пацієнтів цього лікарняного закладу та моніторинг цін на медикаменти, які він закуповує.

На питання скільки і як було витрачено коштів міського бюджету на медикаменти іншими лікувально-профілактичними закладами м. Тернополя відповісти неможливо, оскільки відповідна інформація у публічному доступі відсутня.

Література:

1. Відділ охорони здоров'я та медичного забезпечення ТМР [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zdorov.gov.ua/naiavnist-medichnih->

preparativ-u-lpz-mista-ternopolia/naiavnist-medichnih-proeparativ-v-lpz-mista-ternopolia.

2. Звіт про надходження та використання коштів за 3 квартали 2016 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://tismd.te.ua/blahodiini-nadkhodzhennia>.

3. Звіт про надходження та використання коштів загального фонду (форма №2м) за 2016 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.tkml2.te.ua/index.php?r=site/zvity>.

4. Інфографіка бюджету міста Тернополя.[Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.rada.te.ua/normativnie-dokument/byudget_mista_ternop/35136.html

5. Про бюджет міста Тернополя на 2016 рік: рішення Тернопільської міської ради від 22 грудня 2015 року №7/3/23.

6. Про бюджет міста Тернополя на 2017 рік: рішення Тернопільської міської ради від 20 грудня 2016 року №7/13/21.

7. Про бюджет міста Тернополя на 2015 рік: рішення Тернопільської міської ради від 27 січня 2015 року №6/55/17.

8. Тернопільський міський комунальний заклад "Центр первинної медико-санітарної допомоги" [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.medical.te.ua/ua/pages/179>

9. Фінансові звіти за 2016 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://tmksp.te.ua/%D1%84%D1%96%D0%BD%D0%B0%D0%BD%D1%81%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%B9-%D0%B7%D0%B2%D1%96%D1%82-%D0%B7%D0%B0-9-%D0%BC%D1%96%D1%81%D1%8F%D1%86%D1%96%D0%B2-2016/>

Карпишин Юрій
Тернопільський національний
економічний університет

СПІВПРАЦЯ МІЖ ОРГАНАМИ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ ЯК ЗАПОРУКА ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ БЮДЖЕТНИХ КОШТІВ

Яскравим прикладом того, як через відсутність співпраці між органами місцевого самоврядування можуть неефективно використовуватися бюджетні кошти, є досі невирішена проблема переробки сміття, яке вивозиться з м. Тернополя.

Схоже на те, що сьогодні відбувається у м. Львові через ситуацію на Грибовицькому сміттєзвалищі, Тернопіль пережив у 2009 році стосовно